

NAVODNA SLOBODA KOMUNIKACIJE

(Povodom članka D. Brozovića *Uz odgovore na pismo Jezičnoga povjerenstva MH*, Jezik, XL., str. 129.-135.)

U 4. broju prošloga godišta Jezika objavljeni su dopisi ustanova kojima je Jezično povjerenstvo Matice hrvatske prethodno uputilo dopis s prijedlozima Povjerenstva u vezi s tekućom pravopisnom problematikom o kojoj se Povjerenstvo na svojim sjednicama dogovaralo.

Pretpostavlja se da je Jezično povjerenstvo MH vjerovalo u kompetentnost ustanova kojima je dopis poslalo da se izjasne o pravopisnoj problematici, pa i u kompetentnost Zavoda za hrvatski jezik HFI.

Dopis Zavoda za hrvatski jezik HFI koji je ustanova uputila kao odgovor Jezičnomu povjerenstvu MH sastavljen je na osnovi podataka iz zapisnika sa sjednice proširenoga sastava Znanstvenoga vijeća Zavoda za hrvatski jezik od 11. studenoga 1992. Kako sam tada bila zapisničarka, mogu se kompetentno osvrnuti na istinitost podataka koji se nalaze u njemu, pa i u odgovoru ustanove Jezičnom povjerenstvu MH.

O pitanjima i prijedlozima danim na razmatranje raspravljalo se pojedinačno, po točkama Jezičnoga povjerenstva. Bilo je prisutno, kako piše u zapisniku, devetnaest članova Zavoda prilikom raspravljanja o prvoj točki, odnosno dvadeset članova Zavoda od trenutka kad se počelo raspravljati o drugoj točki do kraja sjednice. Znači, svi suradnici Zavoda nisu sjednici prisustvovali. Bitne misli i zaključci članova Zavoda o svakoj od točaka nalaze se i u zapisniku i u odgovoru Jezičnom povjerenstvu MH.

Članovi Zavoda jednoglasno su (u sastavu prisutnom u tom trenutku na sjednici) odbacili prvu točku prijedloga Povjeren-

stva, onu o pisanju refleksa dugoga jata dvoslovom *ie*. Akademik D. Brozović kaže u svojem osvrtnu da je "... u Zavodu taj konkretni prijedlog odbijen navodno jednoglasno...". U bilješci br. 2 pojašnjava: "Kažem 'navodno', jer jedan mi je član Zavoda rekao da se on s tim jednoglasnim zaključkom ne slaže" (str. 130).

Jedan član koji se s tim zaključkom ne slaže može biti tkogod od neprisutnih sedmero ljudi, bez kojih se o problemu moglo raspraviti jer iz objektivnih ili drugih razloga nisu prisustvovali sjednici. Jasno je da u zapisnik ulaze mišljenja onih kojih su bili prisutni. Nitko se od neprisutnih nije ni nakon sjednice našao pozvanim osvrnuti na odluke proširenoga sastava Znanstvenoga vijeća, premda je bilo vremena, premda je rasprava bila javna, važna i premda su za nju svi znali, kao i za sadržaj odgovora Povjerenstvu. Je li tkogod na sjednici govorio jedno (ili šutio), a mislio drugo, nije problem moj, ni Zavoda za hrvatski jezik, ni Jezičnoga povjerenstva MH, ni bilo kojega od njegovih uglednih članova. Problem je to pojedinčev i slobode koju sam sebi ograničuje. Pa ako se naknadnim privatnim istupom ne želi sugerirati neistinitost podataka iz zapisnika i dopisa Povjerenstvu, možda se želi sugerirati nametanje neslobode mišljenja i izražavanja misli. Kako pridjev *navodni* u hrvatskomu jeziku znači "u čiju se istinitost sumnja; koji je pretpostavljen, za kojeg se zna samo po kazivanju drugih; tobožnji" moram ustvrditi da na sjednici proširenoga sastava Znanstvenoga vijeća Zavoda nije bilo prisila ni ometanja osobnih sloboda u izjašnjavanju o hrvatskoj pravopisnoj problematici. Bilo je samo iznimne brige za njezinu dobrobit.

Ljiljana Šarić